

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **M. E.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, sídlem Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutím předsedy žalované ze dne 14. 8. 2020, čj. 10.01-000439/20-003, ze dne 14. 8. 2020, čj. 10.01-000440/20-003, ze dne 2. 9. 2020, čj. 10.01-000448/20-002, a ze dne 15. 9. 2020, čj. 10.01-000486/20-002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 17. 3. 2021, čj. 15 A 2/2021-47,

t a k t o :

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Městský soud usnesením ze dne 17. 3. 2021, čj. 15 A 2/2021-47, přiznal žalobci osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu a současně zamítl žalobcův návrh na ustanovení zástupce.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Namítl, že je v procesní nevýhodě oproti žalované straně, která má k dispozici množství osob s právním vzděláním. Závěr o stěžovatelově právním rozhledu, který městský soud dovodil ze skutečnosti, že stěžovatel umí číst, psát a formulovat návrh na zahájení řízení, je absurdní a nepřipustný. Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil usnesení městského soudu a též aby zahájil kárné řízení proti předsedovi senátu 15 A městského soudu. Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[3] Spolu s kasační stížností stěžovatel požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení u zdejšího soudu.

[4] NSS o žádosti o osvobození od soudních poplatků nerozhodoval, neboť stěžovatel byl osvobozen od soudních poplatků v plném rozsahu již městským soudem. Podle § 36 odst. 3 věty poslední s. ř. s. *se přiznané osvobození vztahuje i na řízení o kasační stížnosti*. Ostatně podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí městského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, jímž se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, čj. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Rozhodnutí o návrhu na ustanovení zástupce a žádosti o osvobození od soudních poplatků je nepochybně takovým procesním rozhodnutím.

[5] Stejně závěry dovodil rozšířený senát v citovaném usnesení čj. 1 As 196/2014-19 i ve vztahu k povinnosti být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Přestože zastoupení není v této věci povinné, stěžovatel o ustanovení zástupce požádal. NSS konstatuje, že kasační stížnost má základní požadované náležitosti a je zřejmé, čeho se jí stěžovatel domáhá. Zároveň se nejedná o posouzení složitých otázek, které by k náležité ochraně práv navrhovatele vyžadovaly kvalifikovanou právní pomoc ustanoveného advokáta. Proto NSS návrh stěžovatele na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti zamítl.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát*.

[8] Stěžovatel splnil jednu z podmínek pro ustanovení zástupce pro soudní řízení - předpoklad být osvobozen od soudních poplatků. Městský soud však v napadeném rozhodnutí shledal, že stěžovatel nesplnil druhou z podmínek vyžadovaných citovaným § 35 odst. 10 s. ř. s. Uvedl, že z podané žaloby je zřejmé, že stěžovatel chápe podstatu napadených rozhodnutí žalované a je sám schopen vyjádřit, z jakých důvodů nesouhlasí s jejími závěry; proto není nezbytně nutné ustanovit stěžovateli zástupce k ochraně jeho práv v řízení o žalobě.

[9] Judikatura NSS dovodila, že správní soudy mají při posuzování podmínky „nezbytnosti zástupce“ přihlížet zejména k povaze projednávané věci, k osobnostním poměrům žalující osoby, k úrovni žaloby, případně dalších podání, z nichž lze dovodit úroveň povědomí žalobce o jeho právech v soudním procesu, a také k tomu, zda je účastník řízení českým občanem a ovládá český jazyk (viz rozsudky NSS ze dne 30. 9. 2003, čj. 1 Azs 5/2003-46, č. 108/2004 Sb. NSS, či ze dne 30. 1. 2019, čj. 6 As 357/2018-16, bod 13). Pro závěr soudu o potřebě ochrany práv účastníka řízení je přitom klíčová obsahová a formální úroveň návrhu (žaloby), neboť právě formulace návrhu (žaloby) klade na účastníka řízení po odborné stránce největší nároky (viz rozsudky NSS ze dne 27. 5. 2004, čj. 4 As 21/2004-64, či ze dne 27. 9. 2017, čj. 1 As 312/2017-12, bod 15).

pokračování

[10] NSS se s posouzením učiněným městským soudem ztotožňuje. Stěžovatel ovládá český jazyk, byl schopen zformulovat správní žalobu splňující všechny nezbytné náležitosti po formální i obsahové stránce. Svou schopnost orientovat se v právním řádu prokázal kromě sepsání řádné žaloby rovněž tím, že se sám obrátil na zdejší soud včasnou a bezvadnou kasační stížností, aby se bránil proti napadenému usnesení.

[11] K návrhu na zahájení kárného řízení proti předsedovi senátu 15 A městského soudu NSS konstatuje, že stěžovatel není oprávněn podat návrh na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudce (§ 8 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů).

[12] Z výše uvedených důvodů NSS v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl. O náhradě nákladů řízení NSS nerozhodoval, jelikož o nich přísluší rozhodnout městskému soudu podle výsledku řízení ve věci samé v rozhodnutí, jímž se toto řízení končí (§ 61 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. května 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu